

# Het Afvalplan tot stand brengen: een stapsgewijs, progressief proces

*In deze fiche lees je over het doel van het Afvalplan, hoe het Afvalplan tot stand komt en waarover het precies gaat.*

*In de fiche "Op zoek naar duurzame oplossingen voor het beheer op lange termijn van afval van de categorieën B en C" lees je over het onderzoek en de studies voor het beheer op lange termijn van dit type afval.*

*Wil je weten wat de verschillende mogelijkheden zijn voor het beheer op lange termijn van afval van de categorieën B en C, lees dan de fiche "Welke opties zijn er voor het beheer op lange termijn van het afval van de categorieën B en C?".*

*Heb je nog vragen over radioactiviteit in het algemeen? Lees dan de fiche "Radioactiviteit, een inleiding". Over wat er vandaag gebeurt met het afval van de categorieën B en C kan je meer lezen in de fiche "Radioactief afval van de categorieën B en C in een notendop".*

## Een duurzaam beheer van radioactief afval

Het beheer van radioactief afval is een bijzondere onderneming, omdat radioactief afval over erg lange tijdschalen een risico voor de mens en het milieu inhoudt.

Voor het langetermijnbeheer van radioactief afval onderscheiden we drie categorieën, met verschillende risiconiveaus:

- categorie A-afval = laag- en middelactief kortlevend afval
- categorie B-afval = laag- en middelactief langlevend afval
- categorie C-afval = hoogactief afval

Voor het langetermijnbeheer van radioactief afval van de categorie A opteerde de regering in 1998 voor een definitieve

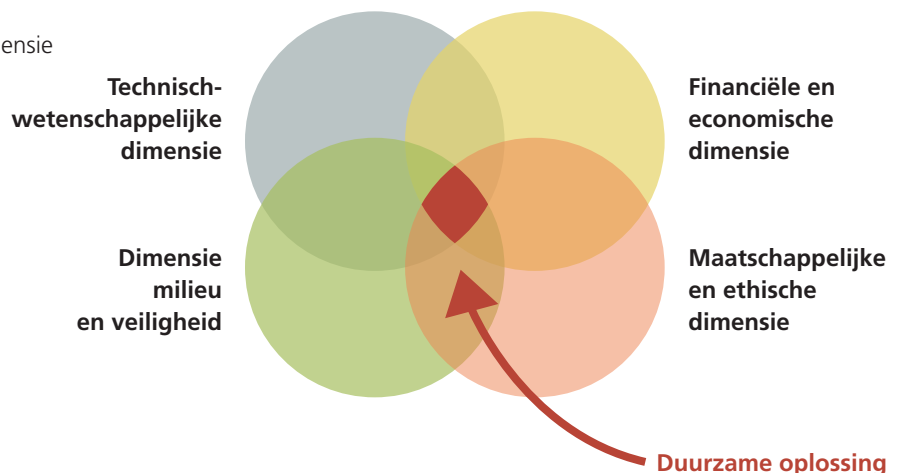
oplossing. In 2006 besloot ze tot oppervlakteberging in Dessel. Dit bergingsproject wordt nu door NIRAS uitgewerkt in samenwerking met de lokale gemeenschap in het kader van een geïntegreerd project. Het gaat om een uniek concept waarbij de bergingsinstallatie wordt geïntegreerd in een maatschappelijk en economisch waardevol project voor de regio op lange termijn.

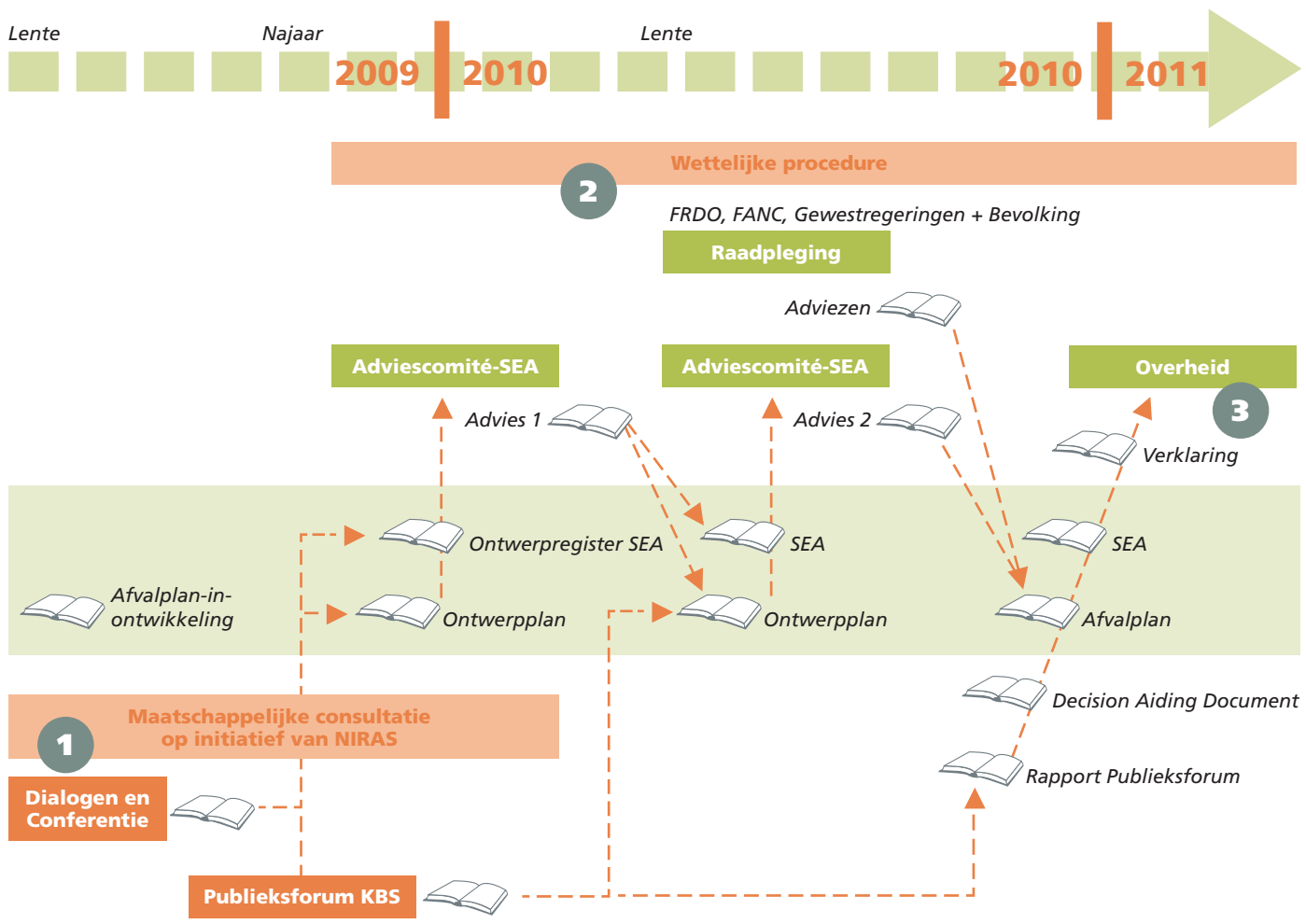
Voor het langetermijnbeheer van afval van de categorieën B en C is nog geen enkele beslissing genomen. NIRAS wenst deze situatie te doen evolueren. In 2009 begon NIRAS met het opstellen van een Afvalplan, om het eind 2010 voor te leggen aan de overheid, zodat deze met kennis van zaken een beslissing kan nemen over de richting waarin verder moet worden gewerkt inzake het beheer op lange termijn van dit afval.

## De vier dimensies van een duurzame oplossing

Een oplossing voor het beheer op lange termijn van radioactief afval integreert de vier dimensies van duurzaam beheer, meer bepaald:

- de technisch-wetenschappelijke dimensie
- de financiële en economische dimensie
- de dimensie milieu en veiligheid
- de maatschappelijke en ethische dimensie





FANC: Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle  
 FRDO: Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling  
 KBS: Koning Boudewijnstichting  
 SEA: strategisch milieueffectenrapport

# Het Afvalplan tot stand brengen: een stapsgewijs, progressief proces

## Afvalplan en strategisch milieueffectenrapport

Het schrijven van een Afvalplan is een wettelijke verplichting waaraan NIRAS moet voldoen. Een dergelijk Afvalplan moet – overeenkomstig de wetgeving – vergezeld gaan van een strategisch milieueffectenrapport (SEA).

De focus in het Afvalplan ligt op één bepaalde optie voor het beheer op lange termijn van hoogradioactief en/of langlevend afval (afval van de categorieën B en C). Het SEA ondersteunt het Afvalplan, en beschrijft en beoordeelt uitvoerig de alternatieve beheeropties.

## Maatschappelijke consultatie op initiatief van NIRAS **1**

NIRAS wenste de bevolking proactief te betrekken bij de ontwikkeling van het Afvalplan en het SEA, en dus bij de besluitvorming, nog vóór de fase van de wettelijke procedure waarin onder meer de bevolking wordt geraadpleegd (wet van 13 februari 2006). Daarom werd in de loop van 2009 een reeks 'dialogen' met belangstellende burgers georganiseerd, alsook een interdisciplinaire conferentie zodat burgers, organisaties van het maatschappelijk middenveld en deskundigen de gelegenheid kregen hun bekommernissen en verwachtingen uit te spreken in verband met het langetermijnbeheer van het afval van de categorieën B en C.

Om over aanvullende maatschappelijke input te beschikken vroeg NIRAS aan de Koning Boudewijnstichting een onafhankelijk participatief proces te organiseren. De stichting koos voor de formule van een Publieksforum dat representatief is voor de diversiteit van de Belgische bevolking. Gedurende drie weekends, van november 2009 tot eind januari 2010, zochten 32 Belgische burgers een antwoord op de vraag: hoe beslissen over het beheer op lange termijn van hoogradioactief en/of langlevend afval? De resultaten zijn neergelegd in een rapport.

De resultaten van de maatschappelijke consultatie worden in aanmerking genomen bij het opstellen van het Afvalplan en het SEA.

## Wettelijke procedure **2**

### Fase 1

Overeenkomstig de wet heeft NIRAS in 2009 het ontwerpregister van het SEA en de eerste versie van het Ontwerpplan ter raadpleging voorgelegd aan een Adviescomité-SEA. NIRAS heeft het advies verwerkt in het Ontwerpplan en het SEA.

### Fase 2

In juni 2010 worden deze rapporten voorgelegd aan het Adviescomité-SEA en een aantal officiële instanties (de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling en de

gewestregeringen) en de bevolking. Ook het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle wordt geraadpleegd.

### Fase 3

NIRAS verwerkt de uit de maatschappelijke consultatie en de wettelijke raadpleging verkregen informatie in het Afvalplan. De samenleving heeft zodoende inspraak in besluitvorming over de richting waarin verder moet worden gewerkt om tot een duurzame oplossing te komen voor het beheer op lange termijn van het afval van de categorieën B en C, en in de manier waarop dit dient te gebeuren.

## Overhandiging aan de overheid **3**

Het Afvalplan en het SEA worden tegen eind 2010 aan de overheid overhandigd, samen met het rapport van het Publieksforum, een wettelijk verplichte verklaring en een Decision Aiding Document, dat als hulp dient bij de besluitvorming.

De overheid zal dan beschikken over alle elementen om oordeelkundig te kunnen beslissen over de richting waarin verder moet gewerkt worden inzake het beheer op lange termijn van het radioactief afval van de categorieën B en C.

Volgens NIRAS zou deze principebeslissing betrekking moeten hebben op de drie volgende aspecten:

- het type van oplossing dat moet worden ontwikkeld voor het beheer op lange termijn van het afval van de categorieën B en C,
- het stapsgewijs en flexibel besluitvormingsproces, inclusief mijlpalen en een tijdschema dat moet worden gevolgd met het oog op de geleidelijke uitvoering van de gekozen oplossing,
- de wijze waarop het maatschappelijk draagvlak moet worden verkregen.

## En wat na het Afvalplan?

De principebeslissing die NIRAS vraagt aan de federale overheid is belangrijk want ze bepaalt de richting waarin verder moet gewerkt worden in de toekomst.

Deze beslissing is slechts een eerste beslissing in een lange reeks. Er zullen de komende tientallen jaren nog vele beslissingen genomen moeten worden om de gekozen beheeroplossing geleidelijk te kunnen uitvoeren.

De realisering van een duurzame oplossing voor het beheer van het radioactief afval van de categorieën B en C zal gebeuren in een flexibel, progressief en stapsgewijs proces, in overleg en samenwerking met de bevolking en volgens de kennis van het ogenblik.

***Ben je geïnteresseerd in de huidige stand van zaken betreffende het Afvalplan, of ben je op zoek naar meer informatie, raadpleeg dan zeker [www.niras-afvalplan.be](http://www.niras-afvalplan.be).***



**NIRAS**

**Nationale instelling voor radioactief afval  
en verrijkte splijtstoffen**

Kunstlaan 14  
1210 Brussel

Tel. 02 212 10 11

Fax 02 218 51 65

[www.niras-afvalplan.be](http://www.niras-afvalplan.be)